

Projekt

zgłoszony dnia

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ GRUDZIĄDZA**

z dnia 2024 r.

dotycząca rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1, pkt 15, pkt 19 i pkt. 20 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) w związku z art. 20 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977, 1506, 1597, 1688 i 1890) oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1073), uchwała się, co następuje:

§ 1. Rada Miejska Grudziądz, mając na uwadze wynikający z przepisów prawa obowiązek tworzenia przez organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego warunków dla rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych, udziela poparcia dla postulowanych przez Polski Związek Działkowców propozycji nowelizacji rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów.

§ 2. Zobowiązuje się Prezydenta Grudziądz do przekazania niniejszej uchwały Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Rozwoju i Technologii oraz posłom na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej i senatorom Rzeczypospolitej Polskiej wybranym w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgach wyborczych utworzonych na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Łukasz Kowarowski

Uzasadnienie

Rada Miejska Grudziądz po analizie rozporządzenia oraz mając na uwadze wystąpienia Okręgowego Zarządu Toruńsko – Włocławskiego Polskiego Związku Działkowców oraz Rodzinnych Ogrodów Działkowych zlokalizowanych na terenie gminy – miasta Grudziądz uznała, iż obecny kształt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów stwarza realne zagrożenie dla dalszego funkcjonowania Rodzinnych Ogrodów Działkowych. Na terenie gminy – miasta Grudziądz znajduje się kilkadziesiąt Rodzinnych Ogrodów Działkowych, zlokalizowanych w miejscach o różnym charakterze ogólnym, nie tylko na terenie zabudowy jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz terenach zieleni i rekreacji.

Przedstawiona charakterystyka stref planistycznych stanowiąca załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023r. (Dz. U. poz. 2758) pozwala na ujęcie Rodzinnych Ogrodów Działkowych w zaledwie trzech z trzynastu stref planistycznych. Zważywszy na różnorodną lokalizację Rodzinnych Ogrodów Działkowych w gminie – miasto Grudziądz będzie stanowiło to bardzo duże utrudnienie przy sporządzeniu ogólnego planu gminy. Prawie wszystkie tereny, na których obecnie zlokalizowane są Rodzinne Ogrody Działkowe, będą wymagały wyodrębnienia dla nich odrębnej strefy planistycznej. W tej sytuacji brak w rozporządzeniu strefy, w której tereny ogrodów działkowych posiadają status profilu podstawowego, czyni praktycznie niemożliwym wprowadzenie planów ogólnych bez zagrożenia dla istniejących ROD. Zważywszy na funkcje pełnione przez ogrody działkowe optymalnym rozwiązaniem byłoby przypisanie w rozporządzeniu terenom ogrodów działkowych statutu profilu podstawowego dla strefy „terenów zieleni i rekreacji”.

Rozwiązanie to pozwoli uniknąć dysfunkcjonalności wynikającej z obecnych przepisów, gdzie w Rodzinne Ogrody Działkowe posiadają jedynie status profilu dodatkowego. Co za tym idzie wydzielenie takiej strefy dla terenu obejmującego wyłącznie ROD, z założenia przesądzi, że przynajmniej część ogrodu musiałby zostać przeznaczona na inny cel, a co za tym idzie, będzie spełniała warunki do likwidacji.

Niezależnie należy wskazać, że znacznym ułatwieniem w przeprowadzaniu procedury sporządzania planu ogólnego gminy, było rozszerzenie kategorii stref planistycznych dopuszczających ujmowanie terenu ogrodów działkowych w planach miejscowych. Postulat, aby w rozporządzeniu, wzorem „zieleni urządzonej”, tereny ogrodów działkowych - w charakterze profilu dodatkowego - znalazły się we wszystkich strefach planistycznych, wydaje się być całkowicie zasadny i nie kolidować z celem rozporządzenia. Przemawiają za tym również zbliżone funkcje, jakie w miastach pełnią zieleń urządzona i ogrody działkowe.

Na terenie gminy – miasto Grudziądz znajduje się ponad 5000 działek ogrodniczych zlokalizowanych na blisko 250 ha, które stanowią miejsce wypoczynku, rekreacji, aktywności, a także życiowy dorobek kilkunastu tysięcy mieszkańców. Do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, co jest jednoznaczne z zaspokajaniem potrzeb mieszkańców gminy – miasta Grudziądz posiadających działki ogrodnicze w Rodzinnych Ogrodach Działkowych, którzy tworzą swoistą wspólnotę. Należy również odnieść się do art. 4 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych z dnia 13 grudnia 2013 roku, który wyraźnie wskazuje, że ROD są urządzeniami użyteczności publicznej służącymi zaspokajaniu wypoczynkowych, rekreacyjnych i innych potrzeb socjalnych członków społeczności lokalnych poprzez zapewnienie im powszechnego dostępu do ROD oraz działek dających możliwość prowadzenia upraw ogrodniczych na własne potrzeby, a także podniesienie standardów ekologicznych otoczenia. Jednoznacznie wskazuje to, że działania Polskiego Związku Działkowców prowadzące do ochrony praw użytkowników działek oraz Rodzinnych Ogrodów

Działkowych są tożsame z zadaniami własnymi gminy, której jednym z obowiązków jest dbałość o urządzenia użyteczności publicznej służącym całej społeczności lokalnej.

Należy podkreślić znaczenie Rodzinnych Ogrodów Działkowych, których rozmieszczenie, zwłaszcza w miastach niesie mnóstwo korzyści ekologicznych i społecznych. Działki są bardzo ważnym elementem całego cyklu hydrologicznego w mieście, będąc terenami, gdzie woda może wsiąkać w glebę, spowalniając procesy spływu powierzchniowego w czasie opadów, co zmniejsza ryzyko lokalnych powodzi. Duża powierzchnia terenów zielonych, licznych nasadzeń zwłaszcza drzew i krzewów w ogrodach przyczynia się do transpiracji wody, regulacji parowania oraz obniżenia temperatury. Bardzo wielu działkowców gromadzi wodę opadową w zbiornikach lub tworząc małe oczka wodne, wykorzystując ją później w okresach niedoboru do podlewania roślin i jako poidła dla ptaków, owadów, płazów oraz innych zwierząt. Woda opadowa jest idealna do podlewania wszelkiego rodzaju nasadzeń, dlatego, iż ma niskie pH - świetnie nadaje do podlewania wszystkich roślin, ze szczególnym uwzględnieniem odmian kwasolubnych, jak azalie, borówki, wrzosy czy różaneczniki. Deszczówka pełna jest substancji odżywczych, a nie zawiera pierwiastków dodawanych do wody kranowej. Duża liczba drzew i krzewów oraz wielkie zróżnicowanie gatunków na działkach doskonale wpływa na mikroklimat i poprawę jakości powietrza w miastach. Roślinność zasadzona i pielęgnowana przez działkowców usuwa nadmiar szkodliwych gazów, pochłaniając je w procesie fotosyntezy produkując tlen oraz zmniejsza ilość zanieczyszczeń stałych w postaci pyłu zawieszonego PM10.

Usytuowanie ROD w przestrzeni miejskiej umożliwia prowadzenie działalności edukacyjno-społecznej podnoszącej odpowiedzialność za przyrodę i klimat dzięki pomocy organów statutowych Polskiego Związku Działkowców, a także samorządu lokalnego. Rodzinne Ogrody Działkowe to miejsca, gdzie prowadzi się edukację proekologiczną i prozdrowotną. Wiele Rodzinnych Ogrodów Działkowych zaprasza dzieci ze szkół i przedszkoli na tzw. „zielone lekcje”. Jest to miejsce, gdzie dzieci mogą na co dzień obserwować zjawiska zachodzące w przyrodzie. Dokarmiając zwierzęta w okresie niedoborów pożywienia oraz budując karmniki, budki lęgowe czy eko domki dla owadów nabywają wrażliwości i uczą się odpowiedzialności za otaczającą nas przyrodę i klimat. W ogrodach osoby dorosłe, zwłaszcza w wieku senioralnym oraz osoby niepełnosprawne i rodziny z dziećmi mogą zażyć ruchu na świeżym powietrzu i skorzystać z dobrodziejstw hortiterapii. Nabywają świadomość ekologiczną, chociażby segregując odpady i kompostując nie tylko resztki z działki, ale również bioodpady z gospodarstw domowych, zmniejszając tym samym ilość odpadów komunalnych.

Użytkowanie skrawka ziemi na terenach ROD powoduje przymus aktywności fizycznej, której nie można doświadczyć na żadnych innych terenach zielonych. Uprawa metodami ekologicznymi warzyw i ziół przez działkowców promuje i wyrabia zarówno u dzieci i młodzieży, ale również u osób dorosłych zdrowy styl odżywiania

Tereny Rodzinnych Ogrodów Działkowych to również miódodajne przestrzenie na których pszczelarze znajdują miejsce do umieszczenia swoich pasiek. Tereny zagospodarowane i użytkowane przez działkowców są miejscem olbrzymiej różnorodności gatunkowej roślin, a co za tym idzie doskonałym siedliskiem do życia i schronienia dla bardzo wielu gatunków zwierząt. Rośnie tam wiele starych i rzadkich odmian krzewów, drzew owocowych oraz roślin kwiatowych niespotykanych już praktycznie nigdzie indziej. Wielość i różnorodność roślin sprzyja populacji owadów, płazów oraz ptaków i ssaków, często bardzo cennych przyrodniczo i chronionych.

Nie bez znaczenia jest również fakt, że wszystkie wydatki związane z zakupem, ochroną i pielęgnacją roślin oraz utrzymaniem terenów ROD ponoszą działkowcy odcinając znacznie tym samym budżety gmin związane z utrzymaniem terenów zielonych. Tym samym gmina bez kosztowo zyskuje olbrzymią ilość estetycznie zagospodarowanych terenów zielonych nad czym piecze czuwa Polski Związek Działkowców egzekwując od działkowców przestrzeganie

Regulaminu ROD, który wyraźnie wskazuje sposób, w jaki działkowcy mogą zagospodarować swoją działkę oraz tereny wspólne ROD, aby ogród działkowy stanowił wizytówkę miasta, czy gminy.

Ogrody działkowe są terenami zieleni miejskiej odgrywając zdecydowanie pozytywną rolę w urbanistyce i ekosystemie, a także sprzyjają podnoszeniu jakości życia mieszkańców miast. Zachowanie Rodzinnych Ogrodów Działkowych, zwłaszcza w pobliżu centrum dużych aglomeracji miejskich i terenów przemysłowych, jest bardzo ważnym czynnikiem zapobiegającym dalszej degradacji środowiska naturalnego, stanowiącym ochronę klimatu oraz ma istotne znaczenie społeczne i edukacyjne. Ogrody działkowe w miastach stanowią nieodłączną część miejskiej zieleni użytkowej.

W związku z powyższym, zdaniem Rady Miejskiej Grudziądz, należy dołożyć wszelkich starań do zabezpieczenia praw działkowców, ochrony ich dorobku oraz zapewnienia dalszego, niezaburzonego funkcjonowania Rodzinnych Ogrodów Działkowych.